

Supaprastinti patarimai dėl identifikuotų panaudojimo būdų perdavimo tiekimo grandinėje

Pagal REACH įstatymus, kiekvienas cheminės medžiagos gamintojas arba importuotas privalo registruoti tiekiamas medžiagas iki tinkamos dienos (2010 m. gruodis, 2013 m. birželis arba 2018 birželis). Jei medžiaga yra pavojinga (remiantis tyrimų duomenimis), registracijos byloje turi būti rizikos žmonėms ir aplinkai įvertinimas. Šis rizikos įvertinimas turi atsižvelgti į identifikuotą medžiagos panaudojimą ir jos atliekų išmetimo.

Dalį rizikos įvertinimo proceso sudaro poveikio scenarijaus (angl. *Exposure Scenario*, ES) sukūrimas kiekvienam identifikuotam panaudojimo būdai, apimantis įvairias gyvavimo ciklo fazes, įskaitant išmetimą. ES aprašoma, kaip medžiaga gali paveikti žmogų ir aplinką ir kaip toks poveikis gali būti kontroliuojamas, taikant atitinkamas veiklos sąlygas (angl. *Operational Conditions*, OC) ir rizikos įvertinimo priemonės (angl. *Risk Management Measures*, RMM). OC aprašoma, kaip medžiaga turi būti naudojama, o RMM aprašomos atsargumo priemonės, kurių reikia imtis, kad medžiaga būtų naudojama saugiai. Galiausiai ES suvestinė sudarys išplėstinio saugos duomenų lapo (angl. *Extended Safety Data Sheet*, eSDS) dalį, kuris yra pateikiamas naudotojui.

REACH leidžia paskesniems naudotojams (angl. *Downstream Users*, DU) informuoti tiekėjus apie medžiagos arba produkto naudojimą, kad būtų galima ją įtraukti į registracijos bylą. Tai vadinama identifikuotais panaudojimais pagal REACH. Palaikydamas tokius panaudojimus tiekėjas yra įpareigotas pateikti atitinkamą ES visoms pavojingoms medžiagoms. Tačiau jei DU nenori informuoti tiekėjo apie jo panaudojimą, jis turi parengti savąjį ES, kuris turės būti laikomas byloje, ir informuoti apie tai Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA).

Patariamuosiuose dokumentuose, kuriuos išleidžia ECHA, bet kokios cheminės medžiagos naudojimas gali būti aprašytas naudojant kodų, vadinamų panaudojimo aprašymo sistema (angl. *Use Descriptor System*), seriją. Kiekvienas produktų tipas gali turėti kelis panaudojimo aprašymus, apibūdinančius skirtingas jo gyvavimo ciklo fazes. **Tai yra bendra struktūra, leidžianti harmonizuoti panaudojimo perdavimą visoms tiekimo grandinėms, įskaitant tepalų tiekimo grandinę.** Kodai yra padalyti į tam tikrą kiekį kategorijų:

SU Panaudojimo sritis (angl. *Sector of Use*): aprašoma pagrindinė panaudojimo sritis (gamyba, asmeninis naudojimas ir pan.) bei pramonės rūšis (pvz., didelio masto cheminė pramonė)

PC Produktų kategorija (angl. *Product Category*): aprašoma produktų rūšis (pvz., hidraulinis skystis, metalo apdorojimo skystis ir pan.)

PROC Apdorojimo kategorija (angl. *Process Category*): aprašoma, kaip medžiaga naudojama (pvz., purškiant, tepant šepetiu ir pan.)

ERC Patekimo į aplinką kategorija (angl. *Environmental Release Category*): Aprašo poveikio aplinkai sąlygas, susietas su PC ir PROC kodais

AC Gaminio kategorija (angl. *Article Category*): Aprašo gaminių, kuriuose medžiaga galėjo būti apdorojama, tipą. Nėra tikėtina, kad tai būtų taikoma formulė išreikštoms tepimo medžiagoms.

Dvi sektoriaus grupės, atstovaujančios tepalų pramonę (ATIEL¹ ir ATC²), nurodė kelis šimtus skirtingų tepalų pritaikymo būdų ir, remdamasi tuo, kaip šie produktai paprastai naudojami (t. y. pagal jų poveikio profilį) kiekvieną jų priskyrė vienai bendrai tepalo panaudojimo grupei.

Po to šioms bendroms tepalų panaudojimo grupėms buvo priskirti aprašymai, kad kiekvieną iš šių skirtingų tepalų panaudojimo būdų būtų galima apibūdinti tam tikrais riboto skaičiaus naudojimo aprašymais, kurie leidžia užtikrinti paprastą ir nuoseklų panaudojimo perdavimo tiekimo grandinei.

Bus sukurtas bendrasis poveikio scenarijus (angl. *Generic Exposure Scenario*, GES), apimsiantis šias tepalų panaudojimo grupes, tokiu būdu pramonei neberekės kurti atskiro ES kiekvienam iš nustatytų skirtingų tipų tepalų panaudojimo būdų.

¹ATIEL = Association Technique de L'Industrie Européenne des Lubrifiants (Europos tepalų gamintojų techninė asociacija)

²ATC = Technical Committee of Petroleum Additive Manufacturers in Europe (Naftos priedų gamintojų techninis komitetas Europoje)

ATIEL/ATC paruošė patarimus, kuriuose aprašyta, kaip tepalų tiekimo grandinės tiekėjai ir klientai gali naudoti šią harmonizuotą informaciją, užtikrindami, kad ji atitinkamai apimtų ir konkrečius jų taikomus panaudojimo būdus.

Konkrečiau ATIEL žiniatinklio svetainės patarimų 7 skyriuje aprašoma, kaip DU turi naudoti informaciją, kad patikrintų, ar jų konkretūs panaudojimo būdai buvo atitinkamai apimti. Norint tai padaryti rekomenduojama atlikti šiuos veiksmus:

1 veiksmas:

tarkime, kad jūsų bendrovė yra pramoninė tirpinamo metalo apdirbimo skysčio koncentrato naudotoja. „Tepalų taikymo lentelėje“ (7.2 punktas ATIEL žiniatinklio svetainėje), susiraskite „Šeimos“ ir „Specifinio taikymo“ derinį, kuris geriausiai apibūdina produktus, kuriuos naudojate, ir įsiminkite bendrąją **Tepalų panaudojimo grupę (nuo B iki F)**, kuriai jis (jie) buvo priskirti. Pavyzdžiui:

Šeima:	Metalo apdorojimo skystis
Specifinis taikymas:	Mašinų / šlifavimo skysčiai – tirpūs (koncentratas)
Tepalų panaudojimo grupė:	E

Tai reiškia, kad tirpus metalo apdorojimo skysčio koncentratas priklauso ATIEL/ATC tepalų panaudojimo grupei E.

Įsidėmėkite, kad metalo apdorojimo skysčių koncentrato ir skiedžiamo parengto naudoti skysčio tepalų panaudojimo grupės bus skirtingos. Tokiu atveju reikia nurodyti abi tepalų panaudojimo grupes, atitinkančias produkto panaudojimą.

2 veiksmas:

1-ajame veiksmo nustatę tepalo panaudojimo grupę (-es), atidarykite lentelę, pavadintą „Tepalų DUCG lentelė“ (7.3 punktas ATIEL žiniatinklio svetainėje).

Šios lentelės stulpelyje A tepalų panaudojimo grupės suskirstytos ir atskirtos pagal pramoninį (i), profesionalų (p) ir vartotojams skirtą naudojimą, o kiekviena subkategorija turi atskirą panaudojimo būdų aprašų rinkinį. Kalbant bendrai, „pramoninį“ tinka pasirinkti tepalų gamybai ir daugeliui panaudojimo tipų. Kiti, pvz., p ir c, skirti nedidelėms dirbtuvėms arba buitiniams naudotojams. Atminkite, kad ne visose tepalų panaudojimo grupėse bus profesionali ir (arba) vartotojams skirta subkategorijos, nes jie nėra naudojami šiuose sektoriuose.

Kadangi šiame pavyzdyje jūsų bendrovė yra pramonininkas, stulpelyje A susiraskite „ATIEL-ATC Group E(i)“. SU, PC, PROC ir ERC derinys šioje lentelės eilutėje reiškia harmonizuotus panaudojimo aprašus, priskirtus ATIEL/ATC ekspertų „Metalų apdirbimo skysčiui, mašinų / šlifavimo skysčiams – tirpiems (koncentratas)“ pagal pramonės susitarimą dėl to, kaip tokio pobūdžio metalo apdorojimo produktai naudojami. Jie turi atitikti procesus arba veiklos rūšis, aprašytas stulpelyje C, ir turi atitikti tai, kaip jūs (ir, jei taikoma, jūsų klientai) naudojate šios rūšies tepalą. Išsamus PROC ir ERC trumpųjų kodų aprašymas nuorodai pateikiamas kituose šios lentelės skirtukuose.

3 veiksmas:

Jeigu tepalų pramonės priskirtame panaudojimo aprašyme pateikiamas tinkamas jūsų produkto panaudojimas (tikimasi, kad jis apims beveik visus panaudojimo būdus), nebereikia imtis kitų veiksmų, nes šie identifikuoti panaudojimo būdai turi būti įtraukti registruojant. Tačiau jei manote, kad jūsų panaudojimo būdas nurodytas netiksliai (pavyzdžiui, jūs naudojate tepalą kitam tikslui, nei aprašytasis tepalų taikymo lentelėje), rekomenduojama susisiekti su tiekėju tiesiogiai.

Atminkite, kad kiekvienai tepalų panaudojimo grupei priskirti panaudojimo aprašai nurodo šiuo metu turimas darbo grupės žinias apie „įprastą“ tepalų naudojimą, t. y. aprašomos užduotys, kurios paprastai atliekamos darbo vietoje arba vartotojo aplinkoje. Tačiau ATIEL/ATC žiniatinklio svetainės turinys bus nuolat peržiūrimas ir gali būti atnaujintas, jei bus gauta papildomos informacijos ir dėl to padidės panaudojimo būdų aprašymo sistema.

Suvestinė

Bendrai tai yra sudėtingas procesas, kuriam reikalingas išsamus REACH ir jos terminologijos išmanymas. ATIEL ir ATC darbas buvo atliktas siekiant supaprastinti šį procesą mūsų klientams ir užtikrinti patvirtintos metodikos ir aiškinimo visoje pramonėje naudojimą. Jei norite sužinoti daugiau šiame darbe paminėtais klausimais, rekomenduojame susipažinti su ECHA žiniatinklio svetainėje pateiktais dokumentais.

Toks supratimas yra būtinas jums, kad vykdytumėte savo pareigas laikydamiesi įstatymų. REACH galioja kiekvienam cheminių medžiagų grandinės dalyviui, nuo pirminio gamintojo ar importuotojo, iki galutinio naudotojo. ECHA žiniatinklio svetainėje (http://guidance.echa.europa.eu/index_en.htm) pateikiama daug informacinių dokumentų, kai kurie jų yra supaprastintos versijos, o kiti nagrinėja aspektus giliau. Patariame susipažinti su šiais informaciniais dokumentais, kad suvoktumėte įstatymus dėl identifikuotų panaudojimo būtų ir jų poveikį tiekimo grandinei.